

Metodická podpora finanční gramotnosti
pedagogů základních škol

BANKA PŘÍKLADŮ

INSPIRATIVNÍ PRAXE

inspirativní seznam ✓

podpora výuky FG ✓

ekonomická a finanční
gramotnost žáků ✓

metodická podpora ✓

Místní akční plán rozvoje vzdělávání
v ORP Havířov
reg.č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008274

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ANOTACE

Finanční gramotnost představuje klíčovou dovednost, která dětem otevírá dveře k zodpovědnému a úspěšnému životu. Už na základní škole je zásadní naučit žáky správně nakládat s penězi, plánovat výdaje a porozumět hodnotě financí. Tyto základy jim pomáhají osvojit si zdravé návyky, jako je spoření, rozlišování mezi potřebami a přáními nebo uvážlivé rozhodování o úvěrech.

V prostředí, kde dominuje reklama, sociální sítě a digitální platby, je rovněž důležité, aby děti chápaly nejen tradiční, ale i moderní finanční nástroje. Finanční gramotnost je učí kriticky přemýšlet, odolávat tlaku okolí a připravuje je na budoucnost, ve které budou schopny lépe zajistit sebe i své blízké.

Čím dříve začneme děti seznamovat se základy finanční odpovědnosti, tím větší šanci mají vyhnout se problémům, jako je zadlužení nebo impulzivní utrácení, a naopak směřovat k vybudování stabilního a spokojeného života.

Banka příkladů inspirativní praxe vznikla jako metodická podpora pro pedagogy základních škol v oblasti finanční gramotnosti. Nabízí přehled bezplatných aplikací, webových stránek a dalších programů, které se zaměřují na ekonomickou a finanční výchovu. Každý program obsahuje popis, přehled jeho výhod a nevýhod i informace o věkové skupině, pro kterou jsou jednotlivé aplikace, weby či videa vhodné.

Realizační tým projektu MAP Havířov IV

**NEŘÍKÁME VÁM CO JE NEJLEPŠÍ, ALE DÁVÁME
INSPIRACI, CO JE MOŽNÉ POUŽÍT**

ČSOB Filip

POZNEJ SVĚT PENĚŽ

výuková aplikace pro školáky

POPIS

Pohodlná výuková aplikace "ČSOB Filip – poznej svět peněz" zábavným způsobem provádí školáky základy finanční gramotnosti. Krátká edukativní videa, která vznikla ve spolupráci s policejními preventisty a bankovními experty, představují to nejdůležitější ze světa peněz.

Okouzující Eva a Evžen žáky přístupnou formou seznamuje s historií původu peněz, moderními platebními metodami, bezhotovostními penězi, směnným kurzem, pojmy příjmy a výdaje a dalšími pojmy.

VÝHODY

- rychlá instalace
- snadná registrace v aplikaci
- obsahuje vtipné avatary
- zajímavé testy
- princip střádání zlatáků a sbírání odznáčků, postup v úrovních, získání diplomu
- obsahuje slovník, audio, video
- přehledná grafika
- obsahuje vysvětlení, jak ušetřit elektřinu, vodu a topení
- aplikace je zdarma

NEVÝHODY

- nutnost připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- spíše pro děti od 12 let

Aplikace je určena pro děti ve věku 10-15 let a je vhodná pro jednotlivce i školy. Žáci v aplikaci najdou kromě videí i výpisky, praktické příklady z praxe, slovník pojmů či interaktivní testy. Za odměnu mohou sbírat zlatáky a odznáčky.

Aplikace obsahuje 6 kapitol rozdělených do 30 lekcí.

Děti se třeba dozví, jak na hospodaření s penězi, jaké existují moderní platební metody a finanční produkty, jak na zodpovědné zadlužování či online bezpečnost. V aplikaci je nově i EKO sekce, v níž se žáci dozví, jak šetřit nejen finance, ale i naši planetu.

<https://www.csob.cz/mobilni-aplikace/filip>

Aplikace je zdarma ke stažení na App Store a Google Play.

NEKRACHNI

webová a mobilní aplikace
pro mladé lidi

POPIS

První aplikace pro GenZ, která pomáhá mladým lidem zvládnout nástrahy světa. Demonstrace témat, která odpovídají reálným situacím, která překládají pomocí videí, slovníčků a checklistů. Každý kurz obsahuje několik tematických kroků se souhrnným videem na konci.

VÝHODY

- rychlá instalace
- snadná registrace v aplikaci
- zajímavé testy
- obsahuje slovník pojmů
- obsahuje videa
- aplikace je zdarma

NEVÝHODY

- tmavá, nezajímavá grafika
- malý počet obrázků

DOPORUČENÍ

- spíše pro děti od 15 let

Pro školy a učitele vytvořil tento spolek edu platformu, kde shrnuje na jednom místě vše pro finanční gramotnost. Od workshopů, přes projektové dny až po materiály a pracovní listy.

Nabízí:

didaktické materiály (více než 30 materiálů)
modelová hodina ve škole (možnost objednat si)
finanční hra
workshopy pro školy zaměřené na FG

<https://nekrachni.cz/mobilni-aplikace/>

Aplikace je zdarma ke stažení na App Store a Google Play.

MOJE FAMILIE

Interaktivní simulátor

POPIS

Finanční simulátor pro děti a základní školy formou interaktivních her a výzev. Jedná se o vzdělávací projekt pro žáky ZŠ, ve které jde o porozumění financím, řízení rodinného rozpočtu a uvědomění si hodnoty peněz.

Hra buduje u žáků povědomí o elementárních finančních pojmech a to formou, která je žákům blízká - elektronická hra v kombinaci s přednáškou. Díky této formě výuky lze očekávat aktivnější přístup žáků.

VÝHODY

- snadné otevření
- hra je zdarma
- tipy a triky jak zkrátit penízky
- lze zapojit ZŠ do hry (nesoutěžní)
- návod jak si vyrobit pokladničku na peníze z použité PET lahve

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- žádné

Hra je určena pro žáky základních škol a vyžaduje registraci.

Cílem hry je zvýšit finanční gramotnost na českých školách. Každý žák si může vyzkoušet v roli rodinného manažera finančních prostředků.

Záměrem hry je našetřit virtuální rodinné prostředky na dovolenou během 5 měsíců.

Hra může trvat 40-60 minut.

<https://mojefamilie.cz>

FinGR Play

Online herní portál o financích.

POPIS

FinGR Play je on-line hrou svého druhu v ČR, která je široce dostupná, stále aktuální, její zahrání nestojí hráče víc než cca hodinu času. Hra kopíruje podmínky českého finančního trhu, dosažené částky jsou za daných podmínek reálně dosažitelné.

Záměrem je umožnit se zábavně finančně vzdělat opravdu každému. Tím zvyšovat finanční stabilitu a sílu českých rodin. Proto je on-line hra zdarma a snadno dostupná každému nejen k hraní, ale také k šíření či vyžití ve výuce.

VÝHODY

- snadné otevření hry
- dostupnost každému nejen ke hraní, ale i k šíření či vyžití ve výuce
- je zdarma

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu
- zaměřena na dospělé

DOPORUČENÍ

Hra je zaměřená na dospělé a je založena na schopnosti udržet finanční situaci pod kontrolou.

Cílem hry je dosáhnout finanční nezávislosti. Učí finanční gramotnosti rodiny, jak hospodařit s rodinným rozpočtem a spořit na stáří. Odehrává se v turnajích a je časově náročnější.

- **STAŇ SE NA 30 LET SPRÁVCEM RODINNÉHO ROZPOČTU**
- **UKAŽ, JESTLI NA TO MÁŠ**
- **VSTUP DO SVĚTA OSOBNÍCH FINANCÍ A OVĚŘ SI SVOJE SCHOPNOSTI**
- **NAUČ SE VĚCI, KTERÉ SE TI ROZHODNĚ HODÍ V ŽIVOTĚ**

<https://www.fingrplay.cz/>

Zlatka.in

Interaktivní webová stránka

POPIS

Je interaktivní webová stránka vytvoření společností Raiffeisen Bank s cílem usnadnit dětem učení a především ho udělat efektivnějším a zábavnějším.

Webová stránka obsahuje úlohy, pracovní listy, hry a miniaplikace pro žáky na ZŠ a studenty na SŠ, kde se dozví informace o finanční gramotnost, která je nedílnou součástí výuky ve školách a tyto dovednosti pak prakticky a zábavnou formou procvičují.

VÝHODY

- obsahuje několik různých her
- snadné otevření
- delší časová náročnost
- vhodné pro žáky všech věkových kategorií
- hra je zdarma
- možnost sledovat pokroky žáků
- možnost získat přehledné statistiky jednotlivých žáků

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu
- potřeba grafického vylepšení

DOPORUČENÍ

- pro děti od 7 let

Objemná online hra obsahující značné množství informací o penězích a všem, co s nimi souvisí.

Obtížnost hry je rozdělena do 3 kategorií podle věku:

kategorie 1 - pro 1. stupeň ZŠ (7-11 let)

kategorie 2 - pro 2. stupeň ZŠ (12-15 let)

kategorie 3 - pro SŠ, gymnázia (16-19 let)

Představuje pojmy pojištění, hypoték a úvěrů.

V rámci hry si může hráč vytvořit svůj životopis, motivační dopis nebo získat výplatní pásek.

<https://www.zlatka.in/cs/>

PENIZENAUTEKU

Webový portál ČNB ČR

POPIS

Web zaměřený na finanční vzdělávání, který zajišťuje Česká národní banka jakožto ústřední banka ČR. Webový portál je určen především mladým lidem ve věku 18-35 let, kteří právě vstupují do aktivního života. Začínají poprvé vydělávat i utrácet a jejich rozpočty čeká celá řada změn. Založení rodiny s sebou přináší odpovědnost vůči partnerovi a dětem – hospodaření „od výplaty k výplatě“ už nestačí a metoda „pokus-omyl“ může mít fatální následky.

Nabízí užitečné rady a praktické tipy každému, kdo chce být pánem, nikoliv otrokem svých financí. A to bez ohledu na věk a životní situaci.

VÝHODY

- nevyžaduje registraci
- několik různých her
- snadné otevření
- hra je zdarma
- obsahuje přehledné testy, otázky a úkoly různé úrovně obtížnosti.

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu
- zaměřený na dospělé publikum.

DOPORUČENÍ

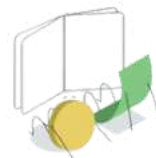
- pro min. věk 15+ (i přesto vhodné realizovat s rodiči)

Hra učí finanční gramotnosti, seznamuje s pojmy finančního trhu, učí, jak správně alokovat finanční prostředky, aby se příliš neutrácelo, jak správně hospodařit s rozpočtem domácnosti, jak se vyhnout podvodům a nepřijít o své peníze.

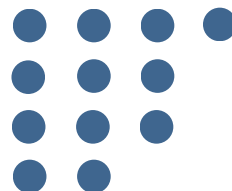
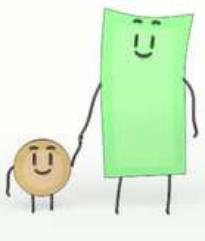
Seznámí nás s pojmy půjčky, pojištění, důchody atd.

Webová stránka je rozdělena do pěti sekcí:

1. Plánování vyrovnaného finančního rozpočtu a úsporám
2. Informace o finančních službách (půjčky, spoření, pojištění)
3. Běžné životní situace
4. Podvody
5. Ověření znalostí - testy

<https://www.penizenauteku.cz/>

Chranimekorunu

Interaktivní web ČNB

POPIS

Interaktivní web České národní banky (ČNB) vytvořený k 20. výročí české koruny k podpoře finančního a ekonomického vzdělávání veřejnosti, zejména školní mládeže.

Tvoří ho sada 5 interaktivních her, které zábavnou formou představují hlavní činnosti centrální banky a její roli v ekonomice.

Cílem je přilákat pozornost mladé generace k otázkám peněz a ekonomie, rozšířit všeobecné povědomí o českých platidlech a jejich ochranných prvcích a zábavným a originálním způsobem představit práci České národní banky.

VÝHODY

- nevyžaduje registraci
- obsahuje velké množství ilustrací
- snadné otevření
- zdarma

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- spíše pro děti od 12 let

Interaktivní hry:

1. Bezpečná bankovka
2. Závodníci
3. Strážce brány
4. Korunománie
5. Kapitál inflace

<https://www.chranimekorunu.cz/hra/bezpečna-bankovka/>

SAVE & SPENDER

Online hry

POPIS

Finanční online hry, který pomáhají rozvíjet a zvyšovat finanční gramotnost nejen dospělých, ale i dětí. Aplikace je vyvinuta společností CRIF kvůli zvyšující se poptávce po finančním vzdělávání dětí.

Hlavním cílem: rozvinout vnímání významu peněz; poučení, že není důležité mít vše, co vidíme; upozornit na to, že peníze nejsou to nejdůležitějších na světě; poukázat na nutnost pečlivě řídit naše finanční zdroje.

VÝHODY

- možnost hrát na mobilech, tabletech a na PC
- většina her je zdarma
- příběh obohacen příjemným komentářem
- postavy vypadají jako superhrdinové
- interaktivní prostředí

NEVÝHODY

- připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- přítomnost rodičů a jejich zapojení do hry
- věk 5 - 11 let

Hrdinové hry Saver (spořivý, opatrný a lépe informovaný) a vedle něho Spender (zbrklý, více utrácí, nemyslí na budoucnost) cestují galaxií. Společně se domluví, že se setkají v Lunaparku, což je místo, kde si mohou užívat zábavu a potěšení. Dle vlastních sympatií se na začátku rozhodujete, za kterou postavičku budete hrát.

Počátek je pro obě dvě postavy stejný – na galaktickou pouť dostanou každý své prasátko, které obsahuje 10 zlatých mincí. Cesty Savera a Spendera jsou ale rozdílné. Saverova cesta je klidná a rozvázná. Občas někomu pomůže a tak si vydělá i nějaké peníze. Naproti tomu Spender si během putování užívá své úspory plnými doušky a kupuje vše, co mu přijde do cesty.

<https://penizepodkontrolou.cz>

Aplikace je zdarma ke stažení na App Store a Google Play.

ČNB pro školy

Seriál Finanční trampoty Oty Negramoty

POPIS

ČNB připravila vlastní osmidílný vzdělávací seriál věnující se problematice peněz z nejrůznějších úhlů pohledu. Zábavnou formou se snaží zvýšit finanční gramotnost a je určený pro žáky 2. stupně základních a prvních ročníků středních škol.

Slouží jako poutavá pomůcka pro pedagogy finanční gramotnosti a také i pro rodiče, kteří se chtějí o penězích bavit se svými dětmi.

VÝHODY

- shrnutí na konci každého dílu
- online kvíz
- poutavá pomůcka pro pedagogy
- délka dílu 3 až 8 minut

NEVÝHODY

- vyžaduje připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- pomůcka pro rodiče

Díly vzdělávacího seriálu:

- 1) Zrození peněz
- 2) Potřeba a přání vs. krocení rozpočtu
- 3) Bezpečný nákup
- 4) Práce
- 5) Bydlení
- 6) Založení rodiny
- 7) Dluhová past
- 8) Investiční speciál

V roli žáka účinkuje herec Lukáš Pavlásek a jako jeho „učitel“ vystupuje guvernér ČNB Aleš Michl.

https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/financni-a-ekonomicka-gramotnost/ota-negramota/

ČNB pro školy

Výukové materiály k FG

POPIS

Webový rozcestník věnovaný finančnímu a ekonomickému vzdělávání.

Materiály jsou určeny pro žáky na druhém stupni ZŠ, středoškoláky a širokou veřejnost. Vytvořeny metodické listy pro pedagogy k prezentaci na téma osobní finance a prezentace. Prezentace je také k dispozici v anglickém jazyce a lze ji tak využít i v hodinách anglického jazyka.

VÝHODY

- vzdělávací materiály
- metodické listy
- prezentace v českém jazyce i anglickém jazyce
- multimediální výukové materiály
- interaktivní výukové prvky

NEVÝHODY

- připojení k internetu

DOPORUČENÍ

- objednání exkurze do ČNB na pražskou nebo brněnskou pobočku

Rozcestník nabízí:

- Vzdělávací prezentace (učební pomůcka pro pedagogy s cennými radami o osobních financích, inflaci, krizích v ekonomice aj.)
- Vzdělávací videa (krátké vzdělávací video cykly a doplňkové aktivity s materiály vhodnými k zařazení do výuky)
- Vzdělávací microsite (speciální vzdělávací podstránky s podrobnými informacemi a interaktivními výukovými prvky)

Možnost objednání exkurze do ČNB:

Pražské expozice Návštěvnického centra ČNB
Na Příkopě 864/28
Praha 1
infoNC@cnb.cz

Brněnská expozice Návštěvnického centra ČNB
Rooseveltova 575/18
601 10 Brno
infoNC@cnb.cz

https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/financni-a-ekonomicka-gramotnost/